

Socialstyrelsen sammanfattar systematiska översikter
– effekter av metoder i socialt arbete

Medling vid brott

En systematisk översikt från Campbell Collaboration visar att medling vid brott verkar sannolikt minska återfall i brott om mötet sker i både gärningspersonens och brottsoffrets intresse. Medling verkar även ha en positiv effekt på brottsoffrets tillfredställse.

Källa

Strang H. m fl. Restorative Justice Conferencing (RJC) Using Face-to-Face Meetings of Offenders and Victims: Effects on Offender Recidivism and Victim Satisfaction. A Systematic Review. The Campbell Collaboration; 2013.

Översikten baseras på tio randomiserade eller kvasiexperimentella studier som alla är utförda efter 1994. Totalt ingick 1, 879 gärningspersoner och 734 brottsoffer i studierna. Studierna mätte återfall i brott under två år efter insatsen. Återfall i kriminalitet mättes genom antal misstänkta för brott eller andra officiella åtgärder. Brottsoffertillfredställse mättes efter insatsen med hjälp av intervjuer. Resultatet i studierna gäller för den typ av medling som förekommer i studierna; där möten leds av utbildade medlare, alla parter har fått möjlighet att delta och parterna möts ansikte mot ansikte.

Resultat

- De tio studierna som inkluderats i översikten ger stöd för att medling vid brott sannolikt verkar vara effektivt för att minska återfall i brottslighet hos personer som dömts för brott och där mötena har skett i både gärningspersonen och brottsoffrets intresse.
- Brottsoffer som fått insatsen medling upplever högre tillfredställse med hanteringen av deras mål, än brottsoffer som vars mål genomgått vanlig rättslig process.
- Det är viktigt att medling sker frivilligt. Resultatet av översikten baseras på medling som skett frivilligt.
- De sju studier som gjordes i Storbritannien visade på kostnadseffektiva effekter av medling gällande återfall i brottslighet under två år efter insatsen.

- Resultaten i några av studierna tyder på att medling kan ha starkare effekt på våldsbrott (gärningspersoner) än för egendomsbrott men det går inte att be- lägga statistiskt.

Insatsernas innehåll

Medling vid brott bygger på teorier om reparativ rättvisa (eng. restorative justice) där man betonar försoning och reparation av skadan snarare än kräver straff för den brottsliga gärningen. I det reparativa rättvisesystemet ges gärningsperson och brottsoffer en mer framträdande roll i rättsprocessen.

Det finns ingen enhetlig definition av medling vid brott. Det som beskrivs som det gemensamma och kärnan i medling är ett möte ansikte mot ansikte mellan brottsoffer och gärningsperson/personer tillsammans med en medlare. Brottsoffret kan under ett medlingssamtal uttrycka önskemål om någon form av gottgörelse.

I Sverige används insatsen sedan 2002 utifrån medlingslagen (lag 2002:445 om medling med anledning av brott). Lagen är en ramlag och reglerar inte insatsen i detalj men framhåller att deltagandet ska vara frivilligt och ske i båda parter intresse, att gärningen ska vara polisanmäld och erkänd av gärningspersonen, samt att medlaren ska vara kompetent och opartisk. Lagen utesluter inga brottstyper från medling, men påpekar att insatsen måste framstå som lämplig efter att alla omständigheter har beaktats. Insatsen ska ses och användas som komplement till rättssystemet.

Hur säkra är resultaten?

Ingen av de inkluderade studierna i översikten rapporterade problem med randomisering. Författarna bedömer att översiktens resultat generellt sett är tillförlitliga. Vissa begränsningar finns dock för några studier gällande förmätningar.

Är resultaten relevanta för svenska förhållanden?

Det är okänt om resultaten går att överföra till svenska förhållanden. Studierna som ingår i översikten är gjorda i USA (1), Australien (2 st) och Storbritannien (7st). Författarna påpekar att studier om medling skiljer sig i flera avseenden med variation i ålder för gärningsmän, brottstyp, platser där medlingen utförs, kontrollgrupper som fått andra insatser, mätmetoder, uppföljningstider samt andel av de ärenden som utfördes som avsett.

En systematisk översikt innefattar forskning på ett visst område fram till den tidpunkt som den genomförs. Studier som skulle kunna påverka slutsatserna kan ha publicerats sedan den här översikten gjordes.

Referenser

Medling vid brott. En handbok. Stockholm: Brottsförebyggande rådet, Information och förlag; 2007.

SOCIALSTYRELSEN

Söderholm Carpelan K. mfl. Insatser för unga lagöverträdare. En systematisk sammanställning av översikter om effekter på återfall i kriminalitet. Stockholm: Ims. Socialstyrelsen; 2008.